GAZETA KRAKOWSKA

Nro 13.

Z KRAKOWA DNIA 14 LUTEGO 1821 ROKU WE SRODĘ

— Z Krakowa. —

W dalszym ciągu dwudziestego drugiego Posiedzenia Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey dnia 5 Stycznia 1821 roku

JW. Reprezentant Siemoński Członek Kommissyi Seymowo - Skarbowey przymawiaiąc się do wprowadzoney materyi Budżetowy czytał z Reskryptu Nayiaśnieyszego Imperatora Wszech|Rossyi Króla Polskiego wspaniałego Protektora tey Rzpltey oświadczenie, iż Art: X. Konstyt: udziela Zgromadzeniu Repr: wszelkie attrybucye Władzy prawodawczey, którey władzy konieczną iest attrybucyą oznaczenie stosunków między dochodami publicznemi, a potrzebami Kraiu i możnością Kontrybuentów; ta zaś attrybucya oczewiście byłaby uroioną tylko, gdyby się określała na prawie oznaczenia wysokości poborów, iakich się spodziewać można, niewchodząc w rozbiór koniecznych wydatków i bez władzy zmnieyszania tamtych kiedy okoliczności pomyślne dozwoliłyby ostatnich, iasno więc iest, iż wzmiankowany Artykuł udziela Zgromadzeniu Reprezentantów wszelkie prerogatywy Władzy Prawodawczey, i poruczaiąc temuż stanowienie rocznego Budżetu przyznał mu moc stanowienia sprawiedliwey równowagi pomiędzy dochodami, wydatkami i potrzebami Kraiowemi, zdaie się prócz tego, że Kommissya Organizacyina dostatecznie zabespieczyła uposażenie Instytutów oświecenia publicznego uchwalaiąc, iż 327,000 złp. pierwszym Budżetem onymże przysądzone, na zawsze przeznaczone zostaią na ten ważny przedmiot, szczęśliwym zaiste iest wypadkiem, iż potrafiono do tego funduszu przyłożyć dodatek 75,000 złp. leczczyliż nieprzewidziane nieszczęścia niemogą przymusić do zmnieyszenia takowego w innym roku: z tego przeto rozwinięc a uważał JW. Reprezentant |Siemoński dostateczne przekonanie, że Izba Prawodawcza ma prawo stanowienia i zmnieyszania wydatków Kraiu, a co do danego nad Budżet Akademii opału uznawał JW. Mowca chybienie w wykonaniu Budżetu, gdzie był oznaczony fundusz stósowny.

JW. |Marszałek podał przeto decyzyi I by Prawodawczey czy należytość

za opał Akademii roku 18 1/18 wydany, ma bydź przyiętą w rachunkach.

JW. Reprezentant Słotwiński znaydował, iż z Artykułu 135 Statutu urządzaiącego Zgromadzenia Polityczne należy decydować, czy uwagi Kommissyi Skarbowey maią bydź przesłane Senatowi.

JW. Reprezentant Soczyński mniemał bydź potrzebną inicyatywę Senatu bo idzie o zmianę Budżetu.

JW. Reprezentant Mąkólski wnosił, ażeby z oszczędności zwróciła Akademiia należytość za opał.

JW. Reprezentant Hubz wyraził, że Akademiia nieposiada oszczędności, bo te użyte są na zabezpieczenie od upadku Gmachów Akademickich.

Gdy niebyło iednomyślności względem przyięcia należytości za opał Akademii r. 18 1/19 wydany przedsięwzięte zostało sekretne kreskowanie i 21 głosami przeciwko 15 przyięcie w rachunkach należytości za opał został postanowionym.

Postępuiąc Kommissya Skarbowa w dalszych spostrzeżeniach co do Tytułu III. na Akademiią i szkoły wyraził JW. Reprezentant Mąkólski Członek Kommissyi, iż Awanse znaczne są w ręku Professorów, a gdy łatwo może zayść przypadek śmierci pobieraiącego, wypadek ognia, kradzieży, przez co skarb publiczny na nieochybną stratę byłby wystawiony, przeto wniesła Kommissya Skarbowa, aby Awanse do kassy Akademickiey zaraz były zwrócone, a gdy kassa Akademicka iest zawsze otwartą, przeto łatwo za każdą razą potrzeby, z tamtąd pobierane bydź mogą.

Co do Biblioteki uczyniła Kommissya Skarbowa uwagi, iż niema kontrolli sprawdzaiącey znaydowanie się książek kupionych w Bibliotece: regestra książek skupowanych nieokazuią, aby iakie dzieła nowe były nabywane, lecz dawne bez wątpienia w Bibliotece się znayduiące, co się rozumie względem klassyków nieoceniope są w wartości rzeczywistey dzieła starożytności. Polskie książki sprowadzone, z zagranicy, a zatem przez sam fracht droższemi się staią, książki dla samey próżney ciekawości Antykwaryuszów z niemałym kosztem nabywane, gdy tymczasem dzieła będące płodem postępu, oświaty, doświadczenia i kunsztów są zaniedbane; mimo nabywania książek przez Dziekanów fakultetów którzy naylepszemi są rzeczy znawcami skuppwano znowu książki właściwie do ich wyboru należące. Bibliotekarz na same koszta korrespondencyi expensował 533 złp. przez kilkanaście miesięcy; postrzegać się daie, iż pieniądze na pewne kupno przez Naród dane stawiane są na los lotteryiny, iak to okazuie się gdzie na Lotteryą dla wsparcia zagranicznych ubogich stawiono 18 Talarów i nic niewygrano; niewidać by przybywały do Biblioteki książki świeżo w Drukarni wychodzące, chociaż wiadomo podług urządzeń, iż wydawcy winni są Exemplarze do Biblioteki oddawać. W skutku tych postrzeżeń Kommissya Skarbowa przy układaniu Budżetu na r. 18 22/23 co do expensy na Bibliotekę zastrzegła sobie uczynienie przyzwoitych propozycyi.

JW. Reprezentant Sapalski Delegowany z Akademii przymawiaiąc się do uwag Kommissyi Skarbowey o Bibliotece i kupnie książek na rzecz Akademii, wnosił ażeby pieniądze niebyły dawane pro-

fessorom na potrzeby Katedr, lecz aby ci odsyłali Wierzycieli do Senatu.

JW. Delegowany Senator Kucieński wyraził, że gdy Senat w ratach miesięcznych wypłaca Akademii Summę Budżetem oznaczoną, przeto zaspokoienie kupna książek należy do Kassyera Akademickiego.

JW. Marszałek obiaśniał, potrzebę wypłaty na ręce professorów dla tego, aby się sami rachowali z kupna.

JW. Reprezentant Słotwiński mówił o potrzebie wydrukowania Katalogów książek w Bibliotece będących, dla braku którego niemożna korzystać z Biblioteki.

JW. Marszałek wyraził, że Senat zastanawiał się nad tym i iedna część katalogu wyszła już drukiem.

JW. Reprezentant Mąkólski znaydował przez katalogi kontrollę czy zakupowane książki są w Bibliotece.

JW. Reprezentant Nowicki wnosił, ażeby od epoki zakupowania z funduszów teraźnieyszych książek były dołączane przy rachunkach katalogi kupionych książek, dodał przytem, że Bibliotekarz iest w ciągu pracowitego dzieła Katalogu i należy mu z tego tytułu zaleta gorliwości w usłudze publiczney.

JW. Reprezentant Siemoński znaydował niewłaściwym, aby Akademiia niemiała katalogów swey Biblioteki, i co do dawnieyszey epoki z mianych stosunków z niegdy uczonym Jackiem Przybylskim Bibliotekarzem wyraził, iż się znaydowały katalogi w Bibliotece.

Co do tytułu VI. na utrzymanie Szpitala Wenerycznych i obłąkanych osób JW. Reprezentant Siemoński Członek Kommissyi Skarbowey uwiadomił Izbę Prawodawczą, iż łącznie z JW. Reprezentantem Mąkólskim iako Kommissarze Seymowo-Skarbowi zwiedzili Szpitale powyższe, w których znaleźli za zbytnią oszczędność i brak instrumentów Chirurgicznych, nastręczał przeto porządek iaki pod czas swego woiażu we Włoszech znaydował, i uważał potrzebę aby dla śpiesznieyszego ratunku tych nieszczęśliwych Felczer miał oznaczone mieszkanie w Szpitalu.

JW. Reprezentant Soczyński popierał wniosek wyznaczenia w Szpitalu mieszkania dla Felczera.

JW. Delegowany Senator Kucieński oznaymił, że Senat Rządzący w Budżecie na powyższe Instytuta inicyował stosowny wydatek.

W tytule VIII na opłacenie prowizyi od Kapitałów dłużnych, co do prowizyi od Kapitałów r. 1809 zaciągnionych uczyniła Kommissyia Skarbowa uwagę, iż Senat Rządzący winien użyć środków prawem wskazanych w chęci uiszczenia się aby nieprzybywało prowizyi skoro na spłacenie długu fundusz wyznaczony.

W tytule IX na Budowle Rządowe, co do budowy kanału głównego znalazła Kommissyia Skarbowa, iż Summa 50,485 złp. za materyiał przez kassę główną funduszowi mieyskiemu wypłacona, na rzecz tegoż funduszu elokowaną została, i stanowi pomnożenie ogólnego dochodu miasta.

Na 23cim Posiedzeniu Seymu dnia 8 Stycznia 1821 roku. Kończąc Kommissyia Skarbowa uwagi nad rachunkiem z roku 18$\frac{1}{1}\frac{8}{9}$ wyraziła życzenie *a*) aby Re-

gestra i iuxty przychodów i wydatków z zanotowaniem obliczonych kart podpisywane były przy pieczęci wyciśniętey na końcu nici od zeszycia pozostałey, nie przez Urzędników w tymże urzędzie będących, lub blisko kontrolować obowiązanych, lecz przez wyższych, tak iak kopaln ane iuxty z podpisem JW. Senatora Grodzkiego w dzień się działy, b) aby uznanie za nieużyteczne bądź zniszczone Rekwizyta i tych na sprzedarz przez licytacyią przeznaczenie niebyło dopełnianym przez tych Urzędników którzy niemi zawiaduią, lub kontrolluią, lecz przez wyższy urząd a to łatwo nastąpić może w mieście Krakowie; w okręgu zaś przez wywód słowny przy wszystkich w dzień świąteczny Urzędnikach i użytych do pracy starszych Robotnikach w obecności Wóyta mieyscowego dopełnić się może bądź przy okazyi przez wyższego Urzędnika aby tytułem podróży nie zwiększać wydatków, c) aby zamknięcie wszelakich tak w mieście Krakowie iak i w Okręgu Regestrów dochodów i wydatków publicznych z dniem ostatnim roku etatowego nastąpiło, d) aby wydatki niebyły odtrącane z przychodu, lecz żeby wszelaki przychód był przychodem, a wydatki względnie każdego przychodu Narodowi wiadomemi były z imiennym wyszczególnieniem posad i Urzędników bądź Offcyialistów takowe zaymuiących, tudzież Rogatkowych, a co do składek Wóytowskich, aby Wóycia kwitami powinne ze składek uiszczenia się udowadniali, a na przyszłość dodatki z tego tytułu nałożone, aby kiedy iest fundusz od roku przyszłego ustały, e) aby Urzędnik bądź Offcyialista (przy tak znakomitey liczbie z powodu zaprowadzoney manipulacyi) mniey zatrudniony, w potrzebie pomocy był użyty bezpłatnie celem oszczędzenia kosztów na Dyurny bądź tak nazwane pensyie Budżetem nieobięte, f) gdy iest przekonanie, iż pomimo naywiększego usiłowania któreykolwiek Kommissyi Seymowo-Skarbowey ze względu na okres czasu i innych równie ważnych przedmiotów, rzeczona Kommissyia nie iest w możności zupełney powołaniu swemu, potrzebie i zaufaniu, przez składanie sobie aktów z obszerney manipulacyi wynikłych, a skazówką tylko będących do innych większych aktów zadosyć uczynić, a zatem iest nieodzowną potrzebą ażeby ze wszystkich zaciemnionych tak nazwaną rachunkową manipulacyą rachunków tak główney Kassy iako i innych pomnieyszych był udziałany wykaz i den prosty z wyiaśnieniem i oddziałem wszelakiego przychodu i rozchodu ze względem na rok etatowy i ze względem na Budżet, bo odłączanie rocznych dochodów i wydatków od zaległości, równie gatunkowanie zaległości, pewnych od niepewnych, zbiór Remanentów tak gotowizny iako też innych produktów i artykułów nie iest rzeczą Kommissyi Seymowo-Skarbowey z kilku członków na krótki czas złożoney, przez moc konstytucyi niebędącey ani urzędom Buchalterycznym ani kassowym ale drugim stróżem grosza publicznego. Przez taki prosty wykaz ilość intraty z Dóbr i Lasów Narodowych i wszelkich innych dochodów i wydatków (pomnąc na opłaty Rogatkowego i Szarwarki) iawnie okaże się a Kommissyia Seymowo-Skarbowa znaydzie się na ten czas w moż-

ności zadosyć uczynienia obowiązkowi konstytucyinie na siebie włożonemu. — Zwracaiąc zaś uwagę na czas poprzedni gdy w roku 1809 i 1810 w Kommissyi Likwidacyiney wezwani Obywatele po dwóch tylko przy Kassie z milijonowych rozlicznego gatunku percept i expens przez prostą rachunkowość wyrachowali się i żadney w publicznym groszu szkody nie zrobili, chociaż wowczas Obywatele bez kaucyi i bezpłatnie służyli, zapewnić się więc można iż takowy z konieczney potrzeby wynikaiący wykaz każdorocznie Narodowi w Seymie zgromadzonemu, z gorliwości Rządzącego Senatu o dobr kraiu przedstawionym będzie, a tak wykaz iest oparty na 10 Artykule konstytucyi i na §. 134 Statutu Urządzaiącego Zgromadzenia Polityczne.

(Dalszy ciąg w następnym Numerze)

Leon Chwalibogowski,
Sekretarz Seymowy

Z Paryża d. 27 Stycznia.

Izba Deputowanych (wyraża Monitór) wystawia nakoniec znaczną większość za Rządem i Ministrami, czego od 6 lat nie było. — Nieiaki Robin Scewola podał teyże izbie prośbę o zniesienie ustawy zawieszaiącey wolność osobistą i druku.

Izba Parów uwolniła znowu 4 obwinionych o spisek.

Minister Domu Królewskiego odwołał się od wyroku, przysądzaiącego sukcessorom Xcia Conti dobra Isle-Adam, do sądu kassacyynego.

Jenerał Donadieu, który iak wiadomo wymazany został z pocztu w czynney służbie będacych jenerałów, postrzegłszy d. 19 na ulicy Xcia Richelieu, wołał na niego zdaleka: "Posłuchay Panie, mam z Tobą co mówić." Xiąże nie zważaiąc na to, szedł daley. Ale gdy Donadieu krzyczał: "Muszę zaraz z Tobą mówić, mam Ci coś powiedzieć." Xże zwrócił się i rzekł do biegnącego do niego Donadieu: "Na ulicy nie daię posłuchania; ieżeli WPan masz mi co powiedzieć, poday na piśmie." Donadieu podniósł obie pięści w górę i krzyczał głośno: "Jesteś obrzydłem Ministrem," i w naypospolitszych słowach wyraził złość swoią. Na ten krzyk zbiegł się lud; Xże udał się w dalszą drogę, zostawiwszy swoiego przeciwnika widokowi zebranego tłumu.

P. Bignon wydał nowe dzieło o Kongressie Opawskim, w którem ostro o nim pisze.

Monitor wyraża: "Wielkiem pytaniem, które dotąd bardzo iest ciemnem, lecz na Kongressie Laybachskim rozwiązanem zostanie, iest: — W iakim przypadku i pod iakiemi warunkami służy prawo obcemu Rządowi mięszania się do wewnętrznych urządzeń niepodległego Mocarstwa?"

Z Londynu d. 26 Stycznia.

D. 23 b. m. nastąpiło od wielu spodziewane i lękane otworzenie przez samego Króla posiedzeń parlamentu. Natłok ludzi był nadzwyczay wielki, iednak żadna nie zaszła zdrożność. Król zaczął swą mowę temi słowy: "Cieszy mnie bardzo, iż uwiadomić Was mogę, że od obcych Mocarstw odbieram ciągle nayniezmiennieysze zapewnienia przyiacielskich ch uczuciów względem kraiu naszego. Ubolewałbym bardzo, gdyby zaszłe we Włoszech zdarzenia, przerwały nakoniec spokoyność w tey okolicy; lecz w takowym

wym przypadku naywiększą będzie moią starannością zapewnić moiemu ludowi utrzymanie pokoiu.„ Potem dziękował niższey izbie za uchwaloną na przeszłych posiedzeniach listę cywilną, oświadczaiąc, że nastąpi pomnieyszenie woyska, i że dochody tego rocznie, pomimo klęsk, których handel w Irlandyi doznał, przechodzą przeszłoroczne. Uchwalony (rzekł) w roku 1784 etat dla Królowey iako Xiężny Wallii, ukończył się z śmiercią Króla. Nakazałem iednak czynić iey wypłaty, iakich ustawy dozwalaią. Do niższey izby należy poczynić w tey mierze urządzenia, iakich okoliczności wymagaią. Nakoniec zalecał obu izbom ściśle utrzymanie ustaw, wpoienie w wszystkich poddanych uszanowania dla władz konstytucyynych i istnieiącey konstytucyi, pod którą naród tyle przezwyciężył trudności i doszedł do szczytu chwały.

Po oddaleniu się Króla, Lord Belmine wniósł w wyższey izbie adres podziękowania do Monarchy, który Lord Prudhoe popierał. — Lord Grey powątpiwał, aby lud, stósownie do mowy Królewskiey, tak bardzo był kontent; bo lubo podniósł się cokolwiek handel, poniżyło się iednak rolnictwo. Co do liberalnych oświadczeń względem Neapolu, znaydował w nich sprzeczność, że Angielska eskadra stoi przed Neapolem. Ministrowie nie powinni byli bydź spokoynemi widzami względem postępowania przeciw Neapolowi, ani do niego zachęcać. W Neapolu tak mało zaszło zdrożności, iak w żadney z podobnych rewolucyy; lecz nie należy utrzymywać zasady: że wszystkie ulepszenia pochodzić powinny od tronu. Z zmnieyszenia woyska i oznaczenia Królowey pensyi oświadczył swoie ukontentowanie. — Hr. Liwerpool odpowiedział: Jakikolwiek bądź będzie wypadek Kongressu Laybachskiego, Rządowi zdaie się bydź niesłusznością mięszać się do wewnętrznych urządzeń obcego kraiu i uczynił iuż swoie w tey mierze postanowienie. Czyli spokoyność innych kraiów będzie przerwana lub nie, naszem systematem iest pokóy. — Adres został bez oporu uchwalony.

D. 25 w teyże izbie Lord Grey zapytał się Ministrów: Czyli krążące oświadczenie, które sprzymierzeni Monarchowie w Opawie wydać i do wszystkich Dworów rozesłać mieli, iest prawdziwe? Wyrażono w niem bowiem: "że systema, którego się trzymaią względem rewolucyy w Portugalii, Hiszpanii i Neapolu gruntuie się na dawnieyszych traktatach, a zatem nie wątpią, iż i Dwory Paryzki i Londyński do niego przystąpią.„ — Hr. Liwerpool odpowiedział: że mniema, iż przywiedzione przez zacnego Lorda pismo iest mylnie przepisane, ponieważ naprzód niema takich traktatów o których wspomina; powtóre zapewnić może, iż Dwór Londyński nie należy do żadnego kroku, które teraz są przeciw Neapolowi przedsiębrane, owszem wydał do obcych Mocarstw pismo, w którym, wyraźnie oświadcza, iż Dwory Wiedeński, Petersburgski i Berliński nie maią się naymnieyszey spodziewać pomocy od Rządu Angielskiego, i nie waha się to pismo izbie udzielić.

Po wniesieniu wielu próśb o przywrócenie Królowey do iey praw, rzekł Lord Ellenborough: "Prośby te opieraią się na mylnych powodach, bo Królowa nie iest żadnego z praw swoich pozbawioną.

Bill przeciw niey miał w prawdzie części ten cel, ale że iest cofniony, niema zatem więcey mowy o pozbawieniu iey iakowego prawa.,, — Lord Holland utrzymywał atoli, iż wyrzucenie iey z modłów kościelnych, odmówienie iey pałacu i listy cywilney iest nadwerężeniem iey praw. — Izba odłożyła potem posiedzenie do następney środy.

Dnia 23 w izbie niższey wniósł Pan Banks adres podziękowania do Króla, który iednomyślnością przyięty został. — Dnia 24 wielu członków wniosło mnostwo prośb od różnych zgromadzeń za Królową. Wszczęły się z tego powodu żywe spory, w czasie których Lord Castlereagh oświadczył: że po cofnieniu billu postanowili Ministrowie nie czynić nic daley przeciw Królowey, a zatem nie może bydź mowa o iey karaniu, czego nawet Ministrowie nigdy J. K. Mci nie radzili; ale nie wynika ztąd, ażeby imie Królowey było w modłach kościelnych przywrócone. Jeżeli który z członków wniesie, ażeby postępowanie w tey mierze Ministrów było dochodzone, tedy nie będzie się wcale temu sprzeciwiał. — Na zapytanie P. Lamb, podług iakich zasad zamyśla Rząd Angielski względem Neapolu postępować, odpowiedział Lord Castlereagh co następuie: "Jest to zapewne nayważnieyszym i nayinteressowanieyszym przedmiotem o którym do mówienia wezwany zostałem, i trudno iest rozstrzygnąć, czyli inne Mocarstwa mięszaiące się do spraw obcego kraiu zastanowiły się nad własnym interessem. Gdyby przedmioty, względem których zacny Mowca żąda wyiaśnień, były poiedynczo i w innym sposobie do izby wniesione, możebym był w stanie nadać im taki rozbiór, iakiby przyięta przez ten kray polityka usprawiedliwiła; ale gdy czyny, które zacny Mowca iako pewne przywodzi, wcale różnią się od tych, które są Ministrom wiadome; nie czuię się zatem bydź skłonnym do chwalenia każdey rewolucyi i każdego kształtu Rządu, iak inni czynią. Zmiana polityki w Neapolu nastąpiła pod nader taiemnemi okolicznościami; wspierała ią nader rozszerzona we Włoszech sekta, i powiedzieć niemożna, ażeby nie było celem iey obalenie wszystkich poiedyńczych Rządów w południowych Włoszech aż ku Alpom i połączenie ich w iedno Mocarstwo. Nie chcę teraz wchodzić, iak dalece usprawiedliwionemi bydź mogą przedsiębrane przez ościenne Mocarstwa kroki dla własnego bezpieczeństwa; przedmiot ten wymaga przynaymniey spokoynego zastanowienia. Przypuścić nie mogę, ażeby Rząd tuteyszy uczynił coś takiego, coby okazywało nieprzyiaźń względem nowego Rządu Neapolitańskiego, i zapewnić izbę mogę, iż władze Neapolitańskie nie uważaią go takim; stosunki pomiędzy obiema kraiami zachodzą takie same iak dawniey; lecz nie iestem za pośpiechem w uznaniu nowego Rządu. Powtarzam co dawniey powiedziałem względem S. Przymierza to iest, że Angliia nie iest obowiązaną do wspólnego działania, i chociaż Jenerał Wilson przeciwnie wyłożył Manifest Rossyyski, nie wypływa iednak z niego taki obowiązek. Nie uznanie Neapolitańskiego Ministra nie pociąga bynaymniey za sobą nieprzyiacielskich uczuciów przeciw konstytucyynem władzom Neapolitańskiem. Nie waham się także po-

wiedzieć, że J. K. Mci Rząd nie należał wcale do zaproszenia Króla Neapolitańskiego do Laybach, i ieżeli okręt J. K. Mci ułatwił tam iego podróż, tedy uważanem to bydź nie może za wpływanie do tego środka lub połączoney z nim polityki. „ — Na zapytanie P. James, czyli Austryia spłaciła pożyczkę lub prowizyją od niey? Odpowiedział Lord Castlereagh, część tylko prowizyi dawniey upłaciła. — P. Hume żądał wiedzieć, czyli wywóz broni do Neapolu iest zabroniony, na co P. Robinson odpowiedział, iż do iedney tylko Hiszpanii iest wywóz broni zakazany, a Lord Castlereagh dodał, iż nie słyszał o żądaniu broni dla Neapolu. — P. Wetherell żądał złożenia sobie dowodów na iakich dawnieyszych przykładach Królowa wymazaną została z modłów kościelnych, na co Ministrowie zezwolili.

Z Madrytu d. 11 Stycznia.

Pisma tuteysze odwołuią rozpuszczoną wieść, iakoby Xże del Parque znaydował się w liczbie uwięzionych klubistów. Kluby nie miewaią więcey posiedzeń, ale mnóstwo ich członków schodzi się do kawiarni Fontana de Oro, gdzie śpiewaią patryiotyczne pieśni i wykrzykuią: niech żyie konstytucyia!

Dziś przybyło do okolic stolicy tuteyszey około 3000 liniowego woyska z wyspy Leon; lecz niewiadome ieszcze iego przeznaczenie.

Minister spraw zagranicznych, Perez de Castro, wyznaczył w gazetach tuteyszych 60 uncyy złota (5000 franków) nagrody temu, któryby mu dowiódł, iż iak iest Ministrem udzielił komu iakowy urząd. Należy on do liczby Ministrów, którzy w adressie od klubu kawiarni Malta obwinionemi byli i żądano ich oddalenia.

W Velez Mallaga uwięziono Cerulika, który werbował bataliion na obalenie konstytucyi.

Z Vittoria piszą, iż Jeneral Quesada, który w nocy d. 3 z tamteyszego uciekł więzienia, włożył w swe łóżko tłumak i na poduszkach szławmycą go przykrył, tak iż dopiero rano iego ucieczkę postrzeżono.

Akadamiia kunsztów w St. Fernando wydała teraz programma wzywaiące wszystkich artystów Hiszpańskich do przykładania się do pomnika, który Stany uchwaliły na uwiecznienie pamiątki zaprzysiężoney przez Króla w Stanach d. 9 Lipca r. z. konstytucyi.

Z wszystkich okolic nadchodzą tu doniesienia o uroczystym obchodzie rocznicy zaprowadzenia konstytucyi.

Sprzedarz dóbr narodowych idzie ciągle bardzo dobrze.

Sprawy Neapolu obchodzą nadzwyczaynie naszych przyiaciół wolności. Konstytucyia Neapolitańska iest dziecki[em] naszey, a skoro idzie o sławę i życie dziecka, matka nie może bydź nietroskliwą. Takież mielibyśmy uczucia i dla konstytucyi Portugalskiey, gdyby narodowa nienawiść ich nie przytłumiała. My tu mniey wiemy z Lizbony, niżeli które inne miasto na stałym lądzie, i wszystkie ztąd wiadomości odbieramy przez Londyn lub Paryż. — Junta rządowa w Lizbonie posłała do dyrektora tamteyszego teatru pismo, w którem oznaymuie mu, że stałem iey postanowieniem iest wspierać ile możności teatr, ponieważ wystawienia iego wpływaią wiele na obyczaie ludu, i że do iego rozrządzenia oddaie 2 mill. reisow

DODATEK DO N^RO 13. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 14 LUTEGO 1821 ROKU WE SRODĘ

Z Neapolu d. 12 Stycznia.

Do Xcia de Gallo, który z Królem poiechał do Laybach, pobiegł ztąd gońcem Kawaler Schinina.

Podług zdaney parlamentowi na ostatniem posiedzeniu sprawy przez Ministra woyny, wynosi woysko liniiowe nie 52, ale przeszło 54,000 głów; twierdze są lub będą do końca bieżącego miesiąca dostatecznie w żywność i ammunicyią opatrzone. Minister złożył oraz mappy różnych szańców, które są wzdłuż granic porobione. Na uwagę kilku członków, iż nie bezpieczną iest rzeczą słuchać na publicznych posiedzeniach dalszych wyiaśnień o przygotowaniach do obrony, odesłano doniesienia o rozłożeniu woysk i t. d. do taynego wydziału. — Przystąpiono potem do rozwiniecia uchwały nakazuiącey zaciąg do woyska 9500 popisowych. — P. Galanti złożył na temże posiedzeniu dwa plany przez Architekta Fazis zrobione na nową salę posiedzeń parlamentu.

Jeneralowie Nassali i Church zostali przez złożony na nich sąd woyskowy z powodu zdarzeń w Palermo za niewinnych uznanemi i na wolność puszczonemi. — W całem woysku nastąpiły liczne posunięcia; prawie każdy officer postąpił stopniem wyżey. Dziennik Głos wieku czyni uwagę, iż lepiey byłoby, gdyby te posunięcia udzielone zostały na placu boiu.

W Sycylii panuie spokoyność, w iedney tylko prowincyi Kaltanisetta musiała ieszcze bydź nieposłuszna gmina Villarosa rozbroioną. Dowodzący tam Jenerał Coletta uzyskał powszechną miłość. W Palermo utworzono juntę publicznego bezpieczeństwa.

Jenerał Pepe kazał Podpułkownika Romei uwięzić i w zamku Taranto osadzić, ponieważ poważył się z Lecce, dokąd był posłany dla urządzenia legionów, prosić o pozwolenie przybycia do Neapolu dla proszenia o podwyższenie. Rzeczony Jenerał oznaymił to w dziennym rozkazie, ponieważ, iak wyraża, ogłoszenie tak chwalebnych iako i nagannych czynów iest w kraiu konstytucyynym potężnym bodźcem.

P. Pasquallone wydał tu dla chirurgów woyskowych dzieło o leczeniu ran z postrzału.

— Dnia 13. —

Rocznica urodzin Krola i Xcia Ferdynanda, navstarszego syna Xcia Rejenta, obchodzona tu wczoray była z wielką radością iako święto narodowe. Deputacyia od parlamentu złożyła J. Królewiczowskiey Mci życzenia, i podała mu oraz do sankcyi ustawę znoszącą prawa ienne, która nastąpiła.

Zapewniaią, iż Anglik nazwiskiem Davin ofiarował naszemu Rządowi za umiarkowaną kwotę, która w dwóch latach ma bydź wypłaconą, dostawić 7 zupełnie uzbroionych woiennych okrętów. Inny Anglik, Podpułkownik Rives, podeymuie się w przeciągu 3 miesięcy wystawić w Neapolu posiłkowy korpus z samych Anglików, składaiący się z 3 szwadronów huzarów, 2 kompaniy konney artylery, dwo kompaniy piechoty i 6 kompaniy strzelców, ogółem z 2000 ludzi należycie uzbroionych i we wszystkie potrzeby opatrzonych na lat 3 do służby.

Jeneral Wilhelm Pepe przybywszy na granicę do swoiego korpusu, któremu nowe przywiózł chorągwie, miał do niego mowę, w którey wyraził: że 116 bataliionów legiionistów i milicyantów są w gotowości do wyruszenia, że w przypadku napadu cały lud powstanie, i ieżeli uzna potrzebę sam na nieprzyiaciela uderzy i okaże całemu światu iak silny iest lud, którego uczuciów żaden oręż pokonać nie potrafi.

Pomiędzy lud okrętu Vengeur i obu fregat, które Króla i iego orszak do Liworna zawiozły, rozdano 3500 dukatów.

Węglarze tuteysi rozpuszczaią wieść, iż w przypadku woyny nastąpi w Piemoncie dywersya na rzecz Neapolu.

Z Lizbony d. 6 Stycznia.

Rządowa tuteysza Junta wydała onegday następuiący wyrok: "Gdy ważną iest rzeczą, aby zgromadzenie Stanów nastąpiło w dniu oznaczonym, przeto wolą iest Rządu, aby skoro do Lizbony przybędą dwie trzecie części deputowanych, kongres narodowy był otworzony i posiedzenia iego zostały rozpoczęte. Zaleca więc PP. Deputowanym, aby zaraz po przybyciu swoim donosili Ministrowi spraw wewnętrznych o swoim mięszkaniu, iżby ich uwiadomić mógł o dniu i godzinie otworzyć się maiących Stanów, i poprzedzaiących obrzędach."

Z Madrytu d. 15 Stycznia.

Xże Medina Celi wzbrania się przyiąć urzędu Alcade de Barro (kommissarza policyi w Madrycie) na który przez obywateli obrany został, ponieważ sądzi go bydź dla siebie, iako pochodząc z krwi Królewskiey, poniżaiącym. Jeżeli trwać będzie w swoim uporze, tedy skakaranym zostanie na zapłacenie 3000 dukatów do kassy ubogich.

Dziennik konstytucyyny, który od uwięzienia iego wydawcy przestał wychodzić, iest znowu wydawany. Zresztą wszystkie tuteysze pisma, wyiąwszy Universal, którego koszta się wracaią, utrzymywane tylko są kosztem stronnictw, do których należą. Nawet dziennika Miscelanea, który iest rozsądnie pisany, nie rozchodzi się nad 1000 exemplarzy.

Przy Granadzie kupa łotrów, która pod nazwiskiem obronców wiary rabowała, została częścią wybitą, częścią poyma-

mą, częścią rozproszoną.

Jenerał Riego przybył do Saragossy, iako Jenerał kapitan Arragonii, i odprawił uroczysty wiazd. Niezliczone mnostwo ludzi wyszło przeciw niemu za miasto, przyięło go radosnemi okrzykami i aż do mieszkania z temiż okrzykami odprowadziło. Przy kamieniu konstytucyinym przyiął go magistrat w tryumfalney bramie i oddał mu przysłaną z Londynu z złotą rękoiścią szpadę, którą on temi słowy przyiął: "Dobędę iey tylko dla obrony Hiszpańskiey wolności.„

Obwinienie Margrabiny de Lazan w Saragossie o spisek przeciw konstytucyi zostało za zmyślone uznane, i wraz z kilku innemi osobami iest z więzienia wypuszczoną. Zaraz po ogłoszeniu tego uznania, mnostwo zebranego ludu wykrzyknęło radośnie: "niech żyie sprawiedliwość i wspieraiąca ią konstytucyia!„ Margrabina została w otwartym powozie, którego konie prowadził Hr. Sabadriel, w tryumfie przez miasto do swoiego domu zaprowadzoną, którą potem odwiedził Riego.

Od brzegów Menu d. 30 Stycznia.

Do Frankfortu nadbiedz miał goniec z wiadomością, że woyska Austryiackie przeszły za rzekę Po. Lecz ta wiadomość potrzebuie potwierdzenia, równie iak druga, że Xże de Gallo, Minister Neapolitański spraw zagranicznych zawieziony został iako więzień do Mantui. — Woysko Austryiackie we Włoszech pobiera z Południowych Niemiec różne potrzeby.

W całey Bawaryi oddzielona iest policyia od sądownictwa i po wszystkich prowincyiach zaprowadzone zostaną rady prowincyionalne.

Od granic Szwaycaryi d. 17 Stycznia.

Podług naynowszych z Włoch listów Kongres Laybachski mieć ma daleko większą rozciągłość niżeli mu dotąd naznaczano. Jeżeli tym listom wierzyć można, będzie tam rzecz o sprostowaniu spraw wszystkich południowych kraiów, których dotychczasowe rewolucyie zdaią się zagrażać spokoyności i bezpieczeństwu innych kraiów, a zatem nietylko o Neapolu, ale i Hiszpanii i Portugalii.

Naywiększe stopnie ciepła i zimna.

Dnia 4	Lutego r. b. stopni ciepła	†	4, 6
— 5	. . . .	†	1, 4
— 6	. . . zimna	—	5, 0
— 7	. . . .	—	8, 8
— 8	. . . .	—	4, 4
— 9	. . . .	—	6, 0
— 10	. . . .	—	5, 8

Dnia 12 i 13 Lutego 1821.
Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

	1.		2.		3.		4.	
Korzec	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.
— Przenicy	15	15	15	—	13	15	12	—
— Żyta	10	—	9	—	8	—	7	15
— Jęczmienia	7	—	6	15	6	—	5	15
— Owsa	5	—	4	15	4	10	4	—
— Jagieł	24	15	23	15	22	—	20	—
— Grochu	7	15	7	—	6	15	6	—
— Rzepaku	16	—	15	—	14	15	13	—

W Gdańsku dnia 2 Lutego.
Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Przenicy	od Złp.	480	do	760.
Żyta	—	340	—	360.
Jęczmienia	—	260	—	280.
Owsa	—	200	—	220.
Grochu	—	340	—	380.

Bieg Pieniędzy
W Krakowie d. 12 Lutego.

Czer. Zł. Holl: monetą Courant Złp. 19 gr. 20
— detto Cesarski . . . . — 19 — 12

Fryd. Pruskie	— . 34	— —
Luidor	— . 36	— —
złoto frankowy	— . 32	— —
Szeiny Wiedeńskie za 100	— . 233	— —
Złoty ryński Szeinami .	— . 1	— 21

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek, to iest: dnia 15 Lutego r. b. na benefis JP. Franke, nazwanego Herkulesem północnym, dane będzie po 6ty raz wielkie Widowisko, które poprzedzi Komedyia w 2 aktach, z francuzkiego, P. Dumaniant, pod nazwiskiem: *Kartofel w Mundurze.*

W skutek odezwy Prześwietnego Komitetu do wystawienia Pomnika ś. p. Tadeuszowi Kościuszce delegowanego, przez Gazety uczynioney, Dyrekcyia Teatru Narodowego ma zaszczyt zawiadomić Prześwietną Publiczność, iż w przyszły Piątek to iest dnia 16 Lutego r. b. wystawi reprezentacyią Opery w 3 Aktach przez W. Maieranowskiego napisaney z Muzyką Pana Bogumskiego, pod nazwiskiem: *Król Chłopków*, czyli: *Kazimierz Wielki i Brdzda.* — Którą zakończy z stósowną do tego muzyką załobną Obraz: *Pomnik Tadeusza Kościuszki.* Połowę dochodu niniejszego Widowiska przeznacza do kassy wspomnionego Prz: Komitetu. Cel i przeznaczenie tego usiłowania ku uczczeniu pamiątki drogiego dla serc Polaków Męża, czynią tę reprezentacyią ważną, a nieograniczona gorliwość Szanownych Obywateli W. M. Krakowa w podniesieniu sławy Narodowey, ręczy za pomyślny skutek.

DONIESIENIA

W Szlązku Austryiackim w Miasteczku Bilsko są do sprzedania około 12,000 sztuk drzewek Topoli Włoskiey "Populus dilatata L. „ różnego wzrostu i równie różney ceny iak następuie:

1.	Drzewka	3 sążnie	Wiedeńskiey	miary	wysokości sztuka	15	graycarów.
2.	ditto	2 1/2	—	—	—	12	—
3.	ditto	2	—	—	—	10	—
4.	ditto	1 1/2	—	—	—	8	—
5.	ditto	1	—	—	—	6	—

Niemniey iest na sprzedarz tamże Wierzba Babilońska "Salix Babilonia L. „ podług różnego wzrostu i wielkości od 10 graycarów do 1 ryńskiego wszystko w monecie konwencyonalney. Zakupuiący atoli drzewek sztuk 1000 zyska Rabattu 15 od 100.

Handel pod Firmą Wentzel i Synowie w Krakowie przyymuie Kommissa do sprowadzania tychże drzewin pod warunkiem naysłuszniey umiarkowanym.

W dniu 18 Lutego r. b. o godzinie 3 po południu w Wsi Krzesłowicach w Gminie Kościelniki w Gmachu Dworskim odbędzie się Licytacyia zatradowanego Zboża w snopie to iest: Zyta, Pszenicy i Owsa w ziarnie tudzież z Inwentarza Krowy i Cielenta, niemniey wydzierżawienie dochodu Propinacyi z Wsi Krzesławic od dnia 1go Kwietnia 1821 do dnia 1go Kwietnia 1822 roku. Chcący licytować raczą się zgłosić w terminie i mieyscu do Licytacyi wskazanym z gotowemi pieniądzmi. Licytuiący Propinacyią złoży Vadium Zlp. 150. — W Krakowie dnia 1go Lutego 1821 roku.

Henr: Salamoński, Kom: Sąd:

Dnia 23 b. m. i r. o godzinie 10 ranney we Wsi Radwanowicach w Oręgu W. Miasta Krakowa odbędzie się sprzedarz przez publiczną Licytacyią Bydła rogatego, Koni, Wozu okutego, Zboża w snopie i t. d. w drodze Exekucyi Sądowey zajętych; chęć kupna maiący raczą się na oznaczone mieysca i czas z gotowemi zgłosić pieniądzmi. — W Krakowie dnia 14 Lutego 1821 roku.

Tomasz Jarzyński, Kom: Sąd:

Notaryusz Publiczny W. M. Krakowa z Okręgiem uwiadomia, iż po zapadłym wyroku Trybunału Appellacyynego z dnia 23 Stycznia r. b. Ruchomości po niegdy JW. Hr. Antonim Stadnickim, mianowicie: Srebra, Kleynoty, Meble, Zwierciadła, Bielizna, Garderoba, Obrazy, Książki, Powozy, Porcellana, Szkło, różne Sprzęty domowe i gospodarskie na wezwanie Opiekuna Sukcessorów nieletnich; w moc poprzednio wydaney Rezolucyi Trybunału tuteyszego z dnia 8 Sierpnia 1820 roku do Nr. 2409 przez publiczną Licytacyią za gotową srebrną kurrant monetę, w Domu pod Nr. 674 w ulicy Mikołayskiey w dniu 19 Lutego r. b. i następnych sprzedawane będą. — W Krakowie dnia 5 Lutego 1821 roku.

Olearski.